

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Biografia biskupa wileńskiego Bandurskiego w związku z 40-leciem pracy kapłańskiej

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

TR 038.045

Data wydania oryginału

1927

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Z OKAZJI JUBILEUSZU KS. BISKUPA BANDURSKIEGO.

Katowice, 25 lipca.

W dniu wczorajszym ks. biskup Bandurski, przewodca duchowy bojowników o wolność i niepodległość Polski, wstawiony krasomównem i niekniejszeniem jeszcze czynami, obchodził 40-lecie swej pracy kapłańskiej. 25 lipca 1887 roku odprawiał bowiem swoją prymicję w kościele S. S. Franciszkanek we Lwowie.

Urodzony dnia 25. maja 1864 r. w Sokalu, od dzieciństwa ks. biskup Bandurski wykazywał wielką pobożność; urządził sobie w domu ołtarzyk, przy którym odbywał nabożeństwa majowe. Specjalną jednak adorację miał do obrazu Matki Boskiej, znajdującego się w starożytnym klasztorze O. O. Bernardynów w Sokalu, wstawionym jeszcze obleżeniem przez Chmielnickiego.

Po ukończeniu gimnazjum i seminarium we Lwowie, udał się na dalsze studia do Rzymu i tam na uniwersytecie Gregoriańskim otrzymał doktorat teologii i filozofii.

Wróciwszy do kraju, pracuje jako wikary w Kamionce Str., Stanisławowie i we Lwowie. Ks. biskup - kardynał Puzyna powołuje go na swego sekretarza i kapelana do Krakowa. Wkrótce zostaje kanclerzem, kanonikiem kapituły krakowskiej, a w roku 1903 zaszczyca go papież Leon XIII. tytułem prałata domowego Jego Świątobliwości.

Przez 13 lat pracy w Krakowie ks. dr. Wł. Bandurski ukazywał się podczas wszystkich uroczystości narodowo-religijnych, na ambonach kościołów krakowskich, zasłynawszy jako złotoustny mówca i porwujący swoimi mowami wszystkich słuchaczy. Zwłaszcza pamiętna jest mowa do Górnoślazaków wygłoszona w kościele Mariackim przeciwko cesarzowi Wilhelmowi: „Oni mocni nieścią — my wiara — oni mocni przekupstwem — my nadzieją — oni mocni zbrodnią — my miłością... Więc nas nie pokonają. Ohlećcie w moc ducha bądźcie i trwajcie”.

Pod koniec roku 1906 mianuje go papież Pius X. biskupem - sufraganiem lwowskim. Odjeżdżającemu z Krakowa na nowe stanowisko pasterskie, zgottały wszystkie stany uroczyste pożegnanie. Wtedy to dostojny nasterz powiedział do młodzieży: „Wy mię że gnacie, bo wam młodem się здаie jeszcze, iż serce może obejmować tylko pewną przestrzeń kraju; a ja wam powiadam, młodzieży kochana, od Lwowa do Krakowa niema rozłaki, tak samo jak niema jej od Lwowa do Warszawy - Wilna — Żmudzi — Gdańska — Wrześni — Śląska — Dniepru i Kijowa; wiec pożegnania niema. Dowidzenia. Spotkamy się zawsze na jednej służbie na jednym obronnym szanicy”.

Okres pracy we Lwowie jest dalszym rozwojem jego krasomównstwa kościelnego-politycznego. Z okazji kanonicznych wizytacji, śpieszy na poświęcenie każdego sztandaru Sokolego, Drużyn Bartoszych, domów ludowych, sokolnich drużyn i związków strzeleckich. Gwiazdy i t. d. i t. d. Cała Polska przypomniała sobie potężną i śmiałą mowę ks. biskupa na zjeździe grunwaldzkim 15. lipca 1907 roku w Krakowie. Jednak nie tylko na technionem mowami porwował; zajmował się i życiem społecznem, wspierając

biednych, często od ust sobie odejmując.

We Lwowie zbiera i wydaje owoce swej pracy kaznodziejskiej: „Ducha nie gaście“, „Ciężka służba“, „Praca i cierpienie“, „Błogosławiony Jakób Strępa, arcybiskup lwowski“, „Królowa Jadwiga na tronie polskim“ i cały szereg innych. To też Lwów, ta silna patrioć na bohaterka twierdza, dała wraz z pierwszym uczczeniem zasług czczonego jubilat — pragnąc choć w małej części spłacić dług i zamianował ks. biskupa swoim honorowym obywatelom, przeznaczając pokaźną kwotę na ochronkę jego imienia.

Przyszedł rok 1914, rok spełnienia gorących życzeń pokoleń. Przenowienie dnia ks. biskupa Bandurskiego stało się faktem dokonany. Tu zaczyna się trzeci najintensywniejszy okres pracy legionu, które wynieśli w dawnych marnościach i ukochał całą duszą, jako podstawę wielkości i potęgi Polski. I stał ten Wielki Kapłan — pasterz w szeregu braci legionowej i był na froncie wśród ognia nad Styrem. Stochodem zagrzewając płomiennymi mowami szarą brat żołnierską do wytrwania. Obieżdża niemal wszystkie placówki w Królestwie, na Wołyniu, obozy jeńców polskich na Węgrzech, w Czechach wdzimę go w procesie w Maramagos Sziget, w Wiedniu na wychodźstwie krzepi serca rodaków, przepowiada upadek Austrii, wydaje potężne wiersze: „Z nie doli do Ziemi obiecanej“. Następnie wydaje „Stacie Męki Pańskiej“, „Litania Narodu Polskiego“, „Ku wolności“, „Polska a Rosja w pieśni największych wieszczów Narodu“, „Z mocą moc“ i inne. Ten okres pracy narodowo-kapłańskiej to najpiękniejszy i najwspanialszy czyn w zasługach czczonego jubilat. On uszczonił przez najbliższych, internowany w Wiedniu, często o głodzie i chłódzie pracuje nieustannie dla dobra żołnierza. Gdy zapoczątkowano skarbiec polski i płynęły datki skromne ks. biskup ofiarowuje swój krzyż biskupi, wstawiając brulantami i szmaragdami za wieszając na szyi zamiast niego — żełazny, który mu brat legionowa ofiarowała.

Po zajęciu Wilna przez generała Żeligowskiego, przybywa do ziemi wileńskiej i tu zaczyna się czwarty okres pracy ks. biskupa jubilat już w Wolnej Polsce: krzepi ducha narodowo-religijnego w ziemi wileńskiej udręczonej tyłami latami niewoli. Z młodzieńczym zapalem jał się szczególnie pracy na wojskiem. Odwiedza wśród mrozów oddziały i placówki wojskowe i wkrótce zyskuje nieurzędowe, ale z szczerego serca od wojsk b. Litwy Środkowej miano biskupa polowego. Był i w „pasie neutralnym“, odprawiając nabożeństwa, głosząc porywające kazania, by podnieść na duchu biedaków, męczonych przez litewskich szaulisów. Dla Wilna stał się niezbędnym: „To nasz biskup“ — mówią o nim mieszkańcy tej ziemi.

To też w dniu dzisiejszym, w dniu 40-letniej pracy narodowo-kapłańskiej ks. biskupa Bandurskiego, Wilno czci Go miłością i entuzjazmem. A wraz z Grodem Gedyminowym czci Go Polska cała.

SKAZACHO

8 stron

Dziś 8 s

cony sprawom narodowym i społecznym na Kres

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Jagiellońska 5

Redaktor naczelny: Edward Rumun.

ob króla Ferdyn

i króla spoczęły w katedrze w Kurtea de

E W BUKARESZCIE.

królewski szwadron przyboczny, wysokie duchowieństwo, inwalidzi wojenni oraz niesiono sztandary wszystkich pułków kraju. Za rydwanem żałobnym postępowali członkowie rodziny, rada regencyjna, rząd, misje zagraniczne, korpus dyplomatyczny, członkowie obu izb. Generał Preza, były generalissimus w okresie wojny niósł koronę królewską. Wszystkie budynki udekorowane. Wśród tłumu stojącego w skupieniu, orszak obszedł drogę 10 km. kierując się ku dworcowi, gdzie o godz. 11 rano złożono trumnę w żałobnym pociągu, w którym też zajęli miejsca: rodzina królewska, członkowie regencji, misje zagraniczne. 4 inne pociągi wiozły wysokich dygnitarzy oraz dziennikarzy.

II KRÓLA DO KURTEA DE ARGES.

żenie robił pochód około 1000 księży. Po upływie pół godz. orszak przybył do monasteru Elżbiety. O godz. 5 złożono trumnę obok króla Karola i królowej Elżbiety. W czasie nabożeństwa we wszystkich miastach i garnizonach kraju oddano 101 strzałów armatnich oraz dzwoniło w dzwony we wszystkich kościołach całego kraju. W ten sposób naród rumuński złożył ostatni hołd wielkiemu i umiłowanemu królowi.

LOBNE W PARYŻU.

ł udział ks. Karol.

książę Karol, oraz wiele osobistości ze świata dyplomatycznego zarówno cywilnych jak i wojskowych.

POSIEDZENIE ŻAŁOB

Bukareszt. (25. 7). Na znak żałoby państwowej **wszystkie urzędy państwowe będą zamknięte.** Parlament odbędzie w poniedziałek posiedzenie żałobne poświęcone pamięci zmarłego króla. Na posiedzeniu tem partja narodowa carystów wystąpi z deklaracją, którą złoży w jej imieniu pos. Manju. Oficjalny or-

Z UROCZYSTOŚCI V

Warszawa, (25. 7). Wczoraj rano odprawiona została w soborze prawosławnym na Pradze msza żałobna za spokój duszy J. Król. Mości króla Ferdynanda I. króla Rumunii. Nabożeństwo odprawił arcybiskup Teodozjusz. Na nabożeństwo przybył prezes Rady Ministrów Marszałek Piłsudski, Prezydenta Rzeczypospolitej reprezentował szef kancelarii cywilnej Dzieciołowski. Poza tem byli ministrowie Składkowski i Kwiatkowski, kierownik Min. Spr. Zagr. p. Roman Knoll, dyrektorowie departamentów zastępca szefa protokołu dyplomatycznego Jeleński, naczelnik wydziału wsch. p. Hołowko, zastępca naczelnika wydz. prasowego p. Klimecki oraz inni urzędnicy ministerstwa. Wojsko było reprezentowane przez szefa DOK. gen. Wróblewskiego, Burkhardta-Bukackiego, szefa

Wykrycie Organizacji

„ZACHODNIEJ

WARSZAWA. (25. 7.) Władze bezpieczeństwa wykryły w piątek 22 bm. organizację komunistyczną Zachodniej Ukrainy, z po przeprowadzeniu rewizji dokonały szeregu aresztowań. Siedliskiem machinacji był Lwów. W dniu 22

ODZNACZENIE GEN. LE RONDA